

MĚSTO
KROMĚŘÍŽ

KUDY KAM V KROMĚŘÍŽI

Turistická trasa UNESCO

PROGRAM
CEZHRANIČNEJ
SPOLUPRÁCE
SLOVENSKÁ REPUBLIKA
ČESKÁ REPUBLIKA

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO
REGIONÁLNÍ ROZVOJ
SPOLEČNĚ BEZ HRANIC

Vydáno jako součást projektu Podpora využití památek
UNESCO v Kroměříži a Ružomberku – informační systémy.

Několik slov o městě

Město Kroměříž je od nepaměti spjato s bohatou historií, tradicemi, úrodnou hanáckou krajinou i s církevní mocí. To, že si olomoučtí biskupové vybrali za své letní sídlo právě Kroměříž, zásadně ovlivnilo vzhled i celkový význam města. Už ve 13. století povýšil biskup Bruno ze Schauenburku trhovou ves u řeky Moravy na opevněné město a jeho nástupci zde vystavěli gotický hrad, později upravený na renesanční zámek. Slibný rozvoj na konci třicetileté války zastavil švédský generál Torstenson, který v roce 1643 město dobyl a vyplenil. Obrat od neutěšených poměrů přinesl biskup Karel II. z Liechtensteinu-Castelcornu. Ve 2. polovině 17. století město pozvedl z ruin a učinil z něj perlu Moravy. Zámek změnil v honosné sídlo, opravil městské hradby, zámeckou zahradu přestavěl na anglický park a vybudoval mincovnu. Za městskými hradbami vytvořil barokní Libosad, dnes známý jako Květná zahrada. Významnou kapitolu dějin města tvoří rok 1848, kdy byl do Kroměříže přeložen ústavodárný říšský sněm rakousko-uherské monarchie.

Dodnes město z odkazu předků čerpá, dbá na tradice i historický vzhled a chrání památky tak, aby byl zachován jeho ojedinělý ráz. Komplex kroměřížského Arcibiskupského zámku a zahrad byl v roce 1998 zapsán na listinu světového dědictví UNESCO a patří k nejnavštěvovanějším památkám v České republice.

Vítejte v Kroměříži

Město je díky své bohaté historii, unikátním památkám i charakteristickému geniu loci nazýváno Hanáckými Athénami. Abychom Vám putování po místních pamětihodnostech i objevování zdejších krás co nejvíce usnadnili, připravili jsme nový informační a orientační systém, který Vás pomocí směrovek, informačních tabulí či panelů s plánem města přehledně a nejkratší cestou zavede k vybraným cílům, a pomocí krátkých textů seznámí s nejzajímavějšími informacemi o jednotlivých památkách či lokalitách. Nejvýznamnější pamětihodnosti propojuje turistická Trasa UNESCO s originálním značením zabudovaným v dlažbě.

Věříme, že vám orientační a informační systém zpříjemní pobyt v Kroměříži, že na návštěvu našeho města budete dlouho rádi vzpomínat a ještě raději se k nám budete opět vracet.

Turistická trasa UNESCO

Turistická trasa UNESCO se dělí na dvě části – historickou a okružní.

Historická trasa UNESCO vás provede po nejvýznamnějších památkách historického města, které bylo od svého založení baštou církevní moci. Jejím výchozím bodem je hlavní vstup do Podzámecké zahrady, odkud se můžete vydat k vinným sklepům, projít jedinou dochovanou městskou bránou a od Arcibiskupského zámku pokračovat Pilařovou ulicí kolem kostelů sv. Mořice a sv. Jana Křtitele na Masarykovo náměstí dýchající historií a jedinečnou architekturou. Koncovým bodem je brána do Květné zahrady. Trasa je značena dlaždicemi s reliéfem městského loga umístěnými v chodníkové dlažbě. Šipka v reliéfu loga ukazuje vždy směr ke Květné zahradě.

Okružní trasa UNESCO usnadní pohyb a orientaci na nejfrekventovanějších místech v Kroměříži. Začíná na vlakovém nádraží a přes silniční most míří Tovačovského ulicí kolem Domu kultury a malebného areálu Octárna s lunetami M. Švabinského na ulici 1. máje. U historické budovy kina Nadsklepí trasa pokračuje na Hanácké náměstí a odtud k bráně Květné zahrady. Značena je orientačním systémem, jehož popis najdete v této brožuře.

Podzámecká zahrada

Původní okrasná a zelinářská zahrada se štěpníci, situovaná v těsné blízkosti zámku, byla upravována v návaznosti na slohové přestavby zámku. Formální barokní zahrada i sentimentální zahrada byly v 19. století rozšířeny a přeměněny na romantický park o rozloze 64 ha. Velkorysé výsadby stromů doplňují vodní plochy a drobná architektura. Zahrada je vyhledávaným místem klidu, odpočinku i poznání.

Památka UNESCO od roku 1998.

Vstup zdarma.

Otevřeno po celý rok, v létě 7 – 19 h, v zimě 7 – 16 h.

V deštivém či větrném počasí zahrada uzavřena.

Kontakt: tel. +420 573 502 011, www.zamek-kromeriz.cz

Arcibiskupské vinné sklepy

Sklepy založil v roce 1266 biskup Bruno ze Schauenburku. Rozhodnutím krále Karla IV. z roku 1345 získaly právo vyrábět mešní víno podle vatikánských norem. Vína jsou přírodní, bez doslazování a chemických úprav. Vína zde zrají v dřevěných sudech, z nichž největší pojme více jak 19 tisíc litrů vína.

Otvírací doba:

PO - PÁ 9.30 - 12.00 a 12.30 – 18.00 h

SO - NE 10.00 – 16.00 h

Kontakt:

Arcibiskupské zámecké víno Kroměříž s.r.o.

ul. Na Kopečku 1487

telefon +420 573 336 922, www.arcibiskupskevino.cz

Mlýnská brána

Byla součástí hradebního opevnění města. Raně barokní úpravu připomíná dochovaný fragment malby v průčelí věže, který dokumentuje podíl biskupa Karla II. z Liechtensteinu-Castelcornu na obnovení Kroměříže. Nynější podobu získala brána ve 2. pol. 19. stol. částečně podle návrhu architekta Antonína Archeho. Jde o poslední dochovanou městskou bránu. Druhé dvě, Vodní a Kovářská, byly zbořeny v letech 1855 - 57. Mlýnskou branou vedla cesta k vrchnostenským stavbám za městskými hradbami, především k mincovně, mlýnu a pivovaru.

Arcibiskupský zámek

Reprezentativní sídlo olomouckých biskupů a arcibiskupů. Stavba byla založena ve 13. století a má pozoruhodnou historii. Vedle jedinečné Sala terreny a bohatě zdobených sálů jsou pro návštěvníka zpřístupněny umělecké sbírky, které církevní hodnostáři shromáždili v průběhu let. Najdeme zde jednu z největších obrazáren u nás se slavným obrazem Apollo a Marsyas od Tiziana Vecelliho, dále unikátní knihovna a hudební archiv. Ze zámecké věže vysoké 84m je vyhlídka téměř na celou Moravu.

Památka UNESCO od roku 1998.

Kontakt:

Arcibiskupský zámek Kroměříž, Sněmovní náměstí 1
tel. +420 573 502 011, www.zamek-kromeriz.cz

Arcibiskupské gymnázium

Původně chlapecký seminář vystavěl v letech 1857 - 1860 Josef Erwin von Lippert ve stylu pozdně romantického historismu. Kaple, která je součástí areálu, pochází z roku 1859. V letech 1910 - 1914 byl seminář rozšiřován.

Kostel svatého Mořice

Stojí na místě původního gotického kostela ze 13. století zničeného husitskými válkami. Nynější podoba chrámu zasvěceného sv. Mořici odpovídá kompletní přestavbě provedené po požáru v polovině 19. století v pseudogotickém stylu. Ke kvalitní umělecko historické výbavě interiéru patří renesanční portál v sakristii i cínový náhrobek biskupa Leopolda Egkha.

Kostel svatého Jana Křtitele

Reprezentuje vrchol barokního stavitelství na Moravě. Byl postaven v letech 1741 - 1768 podle návrhu Ignáce Josefa Cyraního z Bolleshausu jako součást koleje piaristického řádu. Centrála s oválnou lodí je zaklenuta ve výšce 35 m. Bohatá fresková výzdoba od J. J. Etgense ikonograficky oslavuje patrona chrámu sv. Jana Křtitele.

Vrchnostenská sýpka

Byla dokončena roku 1724 za biskupa kardinála Wolfganga Hannibala ze Schrattenbachu, k jehož osobě se váže erb a nápisová deska s chronogramem. Jako projektant je uváděn Giovanni Pietro Tencalla, tehdy ovšem již zemřelý. Sýpka je členěna typickými vpadlými pilastry a řadou okenních os.

Květná zahrada

Původně Libosad, představuje vrcholné dílo evropského zahradního umění 17. století. Jedná se o přelomovou fázi vývoje mezi renesančními zahradami italskými a zahradami francouzskými barokně klasicistního typu, jako je například Versailles. Zahradu za městskými hradbami nechal císařskými architekty vybudovat biskup Karel II. Liechtensteinu-Castelkorna.

Památka UNESCO od roku 1998.

Prohlídka bez průvodce s možností výstupu na vyhlídkovou lávku na kolonádě, prohlídky tropického skleníku.

Otevřeno po celý rok, v létě 7 – 19 h, v zimě 7 – 16 h.
Kontakt: tel. +420 573 502 011, www.zamek-kromeriz.cz

Biskupská mincovna

Expozice umístěná v budově ze 17. století nabízí pohled do historie mincovnictví na Moravě. Právo razit mince bylo dokladem postavení a moci olomouckých biskupů. Kolekce kroměřížské ražby dosáhla vrcholů středoevropské produkce a patřila k oceňovaným dobovým platidlům.

Otevřeno jako zámek, kromě měsíců duben a říjen, kdy je objekt pro veřejnost uzavřen. Prohlídka bez průvodce. Doba trvání asi 30 minut, poslední prohlídka 30 minut před koncem otevírací doby.

Kontakt: tel. +420 573 502 011, www.zamek-kromeriz.cz

Mariánský sloup a kašna

Dominantou Velkého náměstí je barokní mariánský sloup, který byl postaven jako dík za skončení morové epidemie v roce 1680. Sloup je zdobený sochami sv. Václava, sv. Floriána, sv. Rocha a sv. Mořice a renovovaný v roce 1716. Vedle morového sloupu stojí kašna, která byla vybudována v roce 1655 jako součást vodovodního systému města. Od té doby několikrát změnila svoji podobu.

Muzeum Kroměřížska

V raně barokní budově z počátku 17. století s původními renesančními klenbami a portálem dnes sídlí muzeum s rozsáhlou Galerii v podloubí a dalšími výstavními sály. Stálými expozicemi jsou Památník Maxe Švabinského věnovaný životu a dílu slavného českého malíře a kroměřížského rodáka, archeologicko - přírodovědná expozice Příroda a člověk a archeologicko - historická expozice Historie ukrytá pod dlažbou města.

Muzeum je otevřeno celoročně mimo pondělí 9 -12 a 13 - 17 h. Krátkodobé výstavy v Galerii v podloubí a Malé galerii, programy pro školy, dílny pro děti, odborná veřejná knihovna.

Kontakt: Velké náměstí 38, tel. +420 573 338 388,
www.muzeum-km.cz

Kostel Nanebevzetí Panny Marie

Původní raně středověký kostel byl v roce 1643 vyrabován a vypálen při obsazení města švédskými vojsky. Nynější raně barokní podoba chrámu z první poloviny 18. století v sobě zachovala část původní věže. Kostel má hodnotný, převážně barokní interiér. Pozornost si zaslouží oltář Čtrnácti svatých pomocníků, jenž je kvalitním řezbářským dílem.

Radnice

Patří k nejvýznamnějším stavbám na Velkém náměstí a dodnes slouží svému původnímu účelu. Dnes je sídlem Městského úřadu v Kroměříži. Původně jednopatrová budova byla několikrát upravována a v polovině 19. stol. doplněna o druhé patro, balkon a dvouramenné schodiště. V přízemí je pamětní deska biskupa Karla II. z Liechtensteinu-Castelcornu dokládající renovaci v 17. století.

Kontakt: Velké nám. 115, tel. +420 573 321 111,
www.mesto-kromeriz.cz

Orientační směrovky

Orientační systém vás pomocí směrovek s označením jednotlivých cílů navede k nejvýznamnějším památkovým objektům, ubytovacím zařízením s kapacitou přesahující 20 lůžek a k dalším turistickým či jinak významným cílům v historickém centru města. Šipky v barevném provedení městského loga vyznačují nejkratší směr k uvedenému cíli.

Informační totemy

Informační totemy rozmístěné na důležitých místech vám usnadní pohyb ve městě. V jejich horní části najdete orientační plán města s uvedením polohy vybraných památek a s vyznačením místa, kde se právě nacházíte. Ke každému cíli označenému číslicí přísluší krátký a výstižný popis.

Nízké informační panely

Najdete je poblíž kostelů na Riegrově, Masarykově a Stojanově náměstí. Protože se jedná z pohledu historie, architektury či současného života ve městě o významné lokality, panely nabízejí ucelenější záběr informací o daném místě, jeho historii či lokálních zajímavostech.

Prosvětlené vitríny

Vitríny s nočním osvětlením nabízejí letecký snímek městského historického centra. Netradiční pohled na všechny dominanty z ptačí perspektivy je doplněn popisem a komentářem.

Informační centrum

Informační centrum zajišťuje kompletní informační servis o městě Kroměříži, jeho památkách, zdejším kulturním a společenském dění apod. Nachází se na Velkém náměstí, č. p. 50/45, tel. +420 573 331 473, e-mail: info@krominfo.cz. Zde si můžete také objednat prohlídku městského centra a obou historických zahrad i s průvodcem.

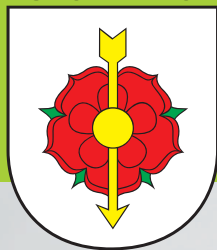
Provozní doba:

duben, říjen: PO - PÁ 9 - 16.30 h, SO, NE 9 - 13 h

květen - září: PO - PÁ 9 - 17 h, SO, NE 9 - 15 h

listopad - březen: PO - PÁ 9 - 16.30 h, SO 9 - 13 h

RUŽOMBEROK

Ružomberok

partner města Kroměříže

Mesto Ružomberok s historickým centrom, ktoré je jednou z dvoch metropol regiónu Liptov, leží na sútoku Váhu a Revúcej. Ponúka širokú škálu možností pre všetkých návštevníkov.

Medzi najstaršie pamiatky patrí námestie Andreja Hlinku, rímskokatolícky kostol sv. Ondreja a kláštorň kostol sv. Kríža. Pod námestím sa nachádza Mauzóleum Andreja Hlinku. Priamo v meste je viacero turisticky zaujímavých miest, ako napríklad Liptovské múzeum Ružomberok, ojedinelé Skautské múzeum a milovníci umenia si prídu na svoje v Galérii Ľudovíta Fullu. Okrem kultúry sú v Ružomberku aj možnosti aktívneho oddychu. Je tu tenisový areál s tenisovými kurtami, možnosť zahrať si bowling, paintball, je tu aj laserová strelnica. Medzi turistami je veľmi obľúbené splavovanie Váhu či výlety na koňoch. V zime vám svoje služby ponúka mestské lyžiarske stredisko Ružomberok - Malinô Brdo, ktoré patrí medzi najväčšie strediská a disponuje najdlhšou zjazdovkou na Slovensku.

www.ruzomberok.eu

UNESCO

Vlkolíneč

partner města Kroměříže
památká UNESCO

Vlkolíneč je pamiatkovou rezerváciou ľudovej architektúry, ktorá bola v roku 1993 zapísaná do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO. Nachádza sa v juhovýchodnom výbežku Národného parku Veľká Fatra v nadmorskej výške 718 m. Vlkolíneč je stále živou obcou a je výnimočný predovšetkým zrubovou architektúrou vrchárskeho typu v najucelenejšom urbanistickom celku pôvodných ľudových stavieb v strednej Európe. Z celkového počtu 55 domov je stále obývaných 18. K najvzácnejším stavbám patria zrubová zvonica, zrubová rumpáľová studňa a kostol Navštívenia Panny Márie. Návštevníci si môžu pozrieť Roľnícky dom, v ktorom sa nachádza expozícia pôvodného bývania a Galériu ľudového umenia, ktorá sa nachádza v budove bývalej školy. Na Vlkolíneč sa možno dostať po cestnej komunikácii, početnými značenými turistickými a cykloturistickými chodníkmi alebo kabínkovou lanovkou blízkeho lyžiarskeho strediska Ružomberok - Malinô Brdo. Každoročne sa tu koná množstvo kultúrnych podujatí.

www.vlkolinec.sk

MĚSTO
KROMĚŘÍŽ

KUDY KAM V KROMĚŘÍŽI

Trasa UNESCO

Vydalo město Kroměříž
v roce 2010 v rámci
projektu Podpora využití
„památek UNESCO“
v Kroměříži a Ružomberku
- informační systémy,

Operační program
Přeshraniční spolupráce
Slovenská republika
- Česká republika
2007 - 2013